

Zanimive pripovedi profesorja Silvestra.

9. Kako je na luni.

(Nadaljevanje.)

Našim popotnikom se je godilo kakor Noetu, ko je stopil po vesoljnem potopu prvikrat na opustošeno zemljo. Že so prišli iz ravnine na hrib, kamor so se bili napotili. Zvedavo in skoraj v strahu so se ozirali nekaj časa naokrog. Strahoto jim je še zlasti povzročala strašna tema, ki so jo opazovali na nebu, kljub temu, da so blestele na njem neštete zvezde in je sijalo svetlo solnce, ki pa ni dajalo prijetne toplote, dasi je kazala ura najugodnejši čas za toploto, to je: drugo uro popoldne. Ravno narobe! Vsem trem potnikom se je zajedel v kosti — dasi so imeli na sebi kožuhe in suknje iz gumija — tak mraz, da so kar koprneli od prezebanja. Le z največjo težavo je mogel zapisati profesor v vednost očetu in Peterčku te-le besede:

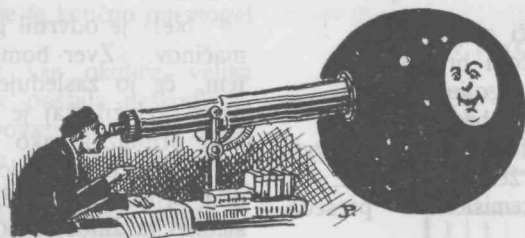
»Če je ne bomo prav kmalu pobrali odtod, bomo zmrznili. Zdaj je namreč temperatura šele 75° C pod ničlo; ko pa bo solnce zašlo, se bo površje lune takoj ohladilo na 200° C pod ničlo. Razumete torej lahko, zakaj je vse površje lune tako razdrapano in zakaj niso tudi ravnine — tako zvana morja — niti izdaleka tako gladke kot na naši zemlji. Vse to prihaja od velike spremembe med vročino in mrazom. Vidita povsod polno jam, žrel in kotlin. Večji del površja lune je pokrit z visokim gorovjem, ki dosega in celo presega najvišje gore na zemlji. Oblika tega gorovja je pa docela drugačna kakor na zemlji. Prevladuje skoro izključno okrožna oblika majhnih žrel. Okoli teh žrel so pa ravnine, ki jih obkrožuje spet po več tisoč metrov visoko gorovje v širjavi od sto in še več kilometrov. Število takih vidnih kotlin in žrel je tu neznansko veliko. Cenijo jih na stotisoče. Nasprotno je pa razmeroma le malo gorovij, ki bi imela obliko kakor gorovja na zemlji. Vsa gorovja na zemlji je namreč oblikovala voda. Na zemlji najdemo povsod globoko zarezane, prostrane doline, koder se pretakajo reke in se stekajo potoki, ki prihajajo iz manjših stranskih dolin. Te doline se pa spet razcepijo v grape in jarke, ki segajo visoko v gore. Na mesecu pa ni voda, zato tudi ne dolin in jarkov kakor na naši zemlji. Gorovje tu ni nič izoblikovano, temveč se strme gore neznansko divje in raztrgano dvigajo kvišku neposredno ob globokih žrelih. To so žrela, katerih dno je včasih na tisoče metrov pod bližnjo okolico. Na luni ne šumlja nobena vodica, ne pihlja noben vetrič, ni oblčka na nebu, ampak se razprostira nebo popolnoma črno čez in čez. Tudi sence v našem pomenu na mesecu ni, temveč vlada na senčni strani gorâ črna noč. Delovali so pa na luni svoj čas ognjeniki, podobni onim na naši zemlji, in so zapustili na celem površju svoje sledove! Morebiti je bilo kedaj na luni tudi živalsko, človeško ali drugo življenje — tega ne vemo. Vemo pa, da je zdaj mesec mrtev in da nam kaže, kakšen konec preti tudi naši zemlji.«

Brala sta Peterček in oče te vrstice profesorjeve, in Peterčku je prišlo takoj na misel, kaj je bral v Zgodbah svetega pisma o koncu sveta, ki ga je Gospod Jezus popisal takó: »Kmalu po stiski tistih dni bo solnce otemnelo, in luna ne bo dajala svoje svetlobe, in zvezde bodo padale z neba, in nebeške moči se bodo gibale. Znamenja bodo na solncu in luni in zvezdah, in na zemlji bo stiska med narodi zavoljo strašnega šumenja morja in valov.«

Iznova je obšel Peterčka prečuden strah ob tem spominu, in silno je spet zahrepenel po lepi zemlji. Proseče je zapisal pod profesorjeve besede to svojo željo: »Stric! Vrnimo se rajši na zemljo! Tam doli je tako lepo, in name čaka mamica v skrbeh.«

Kot da hoče brž ugoditi Peterčkovi želji jo pocedi stari profesor nizdol po hribu, in sicer ravno na nasprotni strani, kot so prišli nanj — torej na oni strani, ki je ni obsevalo solnce, ampak je bila več ali manj gosta tema. Ne smete se čuditi, ako čujete, da jo je stari profesor pocedil. Izginil je namreč tako hitro, kot da ga nese veter. Pa ne le on, ampak tudi Peterček in oče sta jo ubrala za njim, kar se je dalo.

(Nadaljevanje.)

✉ Mladinski novičar. ✉

Ta je bil pa kavelj! To, kar zdaj povem, se sicer ni zgodilo v Sloveniji, ampak daleč v starem in slovečem mestu Würzburgu, pa je vseeno vredno, da se zve. Te dni sta se bila namreč splašila konja, vprežena v težak voz, pa sta drvila naravnost proti reki Meni. To je opazil enajstletni deček neke vdove, Brust po priimku, pa je skočil zadaj na voz, preplezal zaboje in vreče, pograbil povodce ter dosegel z vsem naporom, kolikor ga je zmoglo njegovo telo, da sta se ustavila konja tik pred strmim bregom. Vsakdo je moral občudovati pogum tega odločnega fantiča in njegovo prisotnost duha.

Tudi deklice so včasih junaške, če je sila. Ni še dolgo temu, ko se je tam pri Parizu zgodilo to-le: V nekem stanovanju je nastal ogenj opolnoči, ko staršev še doma ni bilo. Devetletna deklica je prva opazila nesrečo. Hitro je potegnila dva mala brata iz postelje, pa odhitela z njima po že gorečih stopnicah dol. Nato je šla in zbudila še druge ljudi. Na ta način je rešila petnajst ljudi, ki bi se bili morda zadušili.

***